

Szakpolitikai összefoglaló Magyarországról

A TÉNYEKKEL JOBBAN ALÁTÁMASZTOTT SZAKPOLITIKAI DÖNTÉSHOZATAL FELÉ,
A JOBB EREDMÉNYEKÉRT

- ▶ A magyar kormány a közszolgáltatások minőségének javítása és a szoros költségvetési korlátok között a hatékonyság növelése érdekében a közszféra kapacitásainak fejlesztésére törekszik.
- ▶ E célok érdekében Magyarország nagyarányú átszervezést hajtott végre a közszférában, reformokat vezetett be az emberierőforrás-menedzsment és a digitális közigazgatás és közszolgáltatásokterületén. Ez utóbbi az információs és kommunikációs eszközökbe történő beruházást és az e-kormányzati szolgáltatások továbbfejlesztését is magában foglalja.
- ▶ E reformok hatásának méréséhez és a szolgáltatások folyamatos javítását előmozdítandó, az állampolgárok és a vállalkozások további bevonása szükséges a szakpolitikák és közszolgáltatások tervezésébe, megvalósításába és értékelésébe.

Mi a probléma?

2010-ben a magyar kormány a közigazgatás modernizálását és a közszolgáltatások hozzáférhetőségének, a felhasználói igényeknek való megfelelésének és minőségének javítását célzó ambiciózus reformprogramba kezdett. A Gallup World Poll adatai szerint a magyar népességben azok aránya, akik bíznak a kormányban a 33%-ról 28%-ra esett vissza 2013 és 2015 között. Ez lényegesen alacsonyabb, mint az OECD átlag, ami 2015-ben 43% volt. A szoros költségvetési korlátok a kormány, illetve általában a közintézmények iránti bizalom alacsony szintjével együtt a közszféra reformját csak sürgetőbbé és nélkülözhetetlenebbé teszik, ám ugyanakkor nehezebbé is.

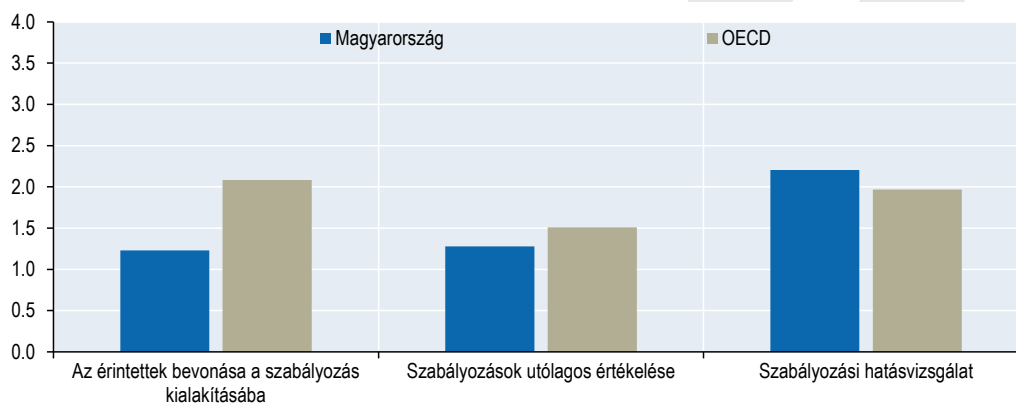
Az említett reformok utolsó hulláma a 2014 és 2020

közötti időszakra szóló Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Stratégia (KKFS) alapján történik. A KKFS célkitűzése a professzionális, ügyfélbarát és hatékony közigazgatás megteremtése. Tekintettel a hazai közszolgálat jogi megközelítésű hagyományára, a szolgáltatói szemléletet és versenyképességet előmozdító reformok jelentős része a jogszabályok és szabályzatok megváltoztatása, illetve újak alkotása révén történik.

Az OECD 2012 és 2015 között elvégzett vizsgálata alapján az a következtetés adódik, hogy a területi közigazgatási reform stratégiai célkitűzéseinek megvalósításához erőteljes monitoring- és értékelési rendszer kialakítására van szükség

Magyarországon a szabályozási menedzsment tovább erősíthető

Értékelés 0-tól (a legkevesebb megvalósított jó gyakorlat) 4-ig (a legtöbb megvalósított jó gyakorlat)

Megjegyzés: A CEEC-átlag Csehország, Lengyelország, Szlovákia és Szlovénia eredményének súlyozatlan átlaga.

Forrás: OECD (2015), OECD Indicators of Regulatory Policy and Governance, <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/indicators-regulatory-policy-and-governance.htm>.

(lásd az ábrát). A monitoring és az értékelés nem alapulhat kizárólag a szubjektív észlelést mérő felmérésekre és az egyablakos ügyfélszolgálatokról kilépő ügyfelekkel készített interjúkra. Ennek elsősorban megfelelő eredményalapú célok és mutatók alapján kell történnie. A szabályozók előzetes hatásvizsgálatának és utólagos értékelésének minőségét, arányosságát és mélységét szintén javítani kell. Ezek révén lehet megfelelően megítélni, hogy a szabályozási lépések az eredetileg kitűzött célhoz képest milyen hatást váltanak ki.

A reform céljainak eléréséhez és az állampolgárok és a vállalkozások számára nyújtott közszolgáltatások javításához emellett az érintettekkel való konzultációra is szükség van a szakpolitikai döntéshozatali folyamat egésze során. Magyarországon a társadalmi egyeztetés leggyakrabban kormányzati honlapokon és ad hoc találkozókra történik. Az interaktív technológiák használata továbbra is korlátozott. Továbbá, noha Magyarországon 2011 óta a jogi szabályozás előzetes és utólagos hatásvizsgálata mind az elsődleges, mind a másodlagos jogalkotás során minden esetben kötelező, az utóbbi három évben utólagos értékelés csak néhány esetben történt. A nyílt és tényalapú szakpolitikai döntéshozatalt támogató intézményi megoldások és kapacitások még nem teljes mértékben állnak rendelkezésre Magyarországon.

Az átláthatóság biztosítása olyan területeken, mint például a közbeszerzés, az erőforrás-felhasználás módjainak és céljainak világos bemutatása révén, alkalmas a közbizalom építésére. Magyarországon a GDP 14%-át, a kormányzati kiadásoknak pedig 28%-át kitevő közbeszerzések a kormányzás és közszolgáltatás-nyújtás kulcsfontosságú stratégiai területét jelentik. Az e-közbeszerzés kiemelkedő jelentőségű eszköz a verseny élénkítésére, illetve a rendszer átláthatóságának és hatékonyságának biztosítására. Noha a magyar kormány a legutóbbi években fontos lépéseket tett az elektronikus közbeszerzési rendszerek kialakítása terén, ezeket a vállalkozások továbbra is csak korlátozottan, az OECD-átlagtól elmaradó arányban használják.

Miért fontos ez Magyarország számára?

A szakpolitikák monitorozására és értékelésére alkalmas intézményi kapacitások megerősítése, illetve a teljesítmény-információknak a szolgáltatások tervezésével és nyújtásával való összekapcsolása kulcsfontosságú az inkluzív növekedés, a közintézmények iránti bizalom és a közszolgáltatások (mint például az egészségügyi ellátás és az oktatás) színvonalának javítása szempontjából. A felhasználók véleményére való odafigyelés és ennek az információnak a hasznosítása a szakpolitikák tervezése és végrehajtása során általában kedvezően befolyásolja az állampolgárok és a vállalkozások számára nyújtott szolgáltatások folyamatos javítását rövid és hosszú távon egyaránt. A digitális eszközök és technológiák új lehetőségeket teremtenek a közigazgatásban az állampolgároktól és a vállalkozásoktól jövő visszajelzések hasznosítására a közpolitikai döntéshozatalban.

Milyen szakpolitikai lépésekre van szükség?

- ▶ Hatékony monitoring és értékelési mechanizmusokat kell kialakítani a kormányzatban. Az így nyert információt fel kell használni a szakpolitikák és közszolgáltatások tervezése, végrehajtása és értékelése során és folyamatos javításuk érdekében.
- ▶ Fejleszteni kell a szakminisztériumok kapacitását tényalapú elemzések elvégzésére és a teljesítmény-információknak a szakpolitikák és közszolgáltatások tervezése és végrehajtása során történő felhasználására.
- ▶ Ki kell használni az új technológiákban és digitális eszközökben rejlő lehetőségeket az állampolgárokkal és a vállalkozásokkal való konzultációra a döntéshozatali folyamat korai szakaszától kezdve és a döntések végrehajtása során.
- ▶ Az utólagos értékelés relevanciájának növelése érdekében a szakpolitikai intézkedések és szabályozók alkalmazásának utólagos értékelését össze kell kapcsolni a tervezett új szakpolitikai és jogalkotási lépések várható hatásának előzetes értékelésével.
- ▶ A 2014-es európai uniós közbeszerzési irányelvnek megfelelően, és alkalmazva az OECD 2015-ös közbeszerzési ajánlásában foglalt elveket, fejleszteni kell az e-közbeszerzési rendszert.

További irodalom

OECD (2015), *Hungary: Reforming the State Territorial Administration*, OECD Public Governance Reviews, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264232921-en>

OECD (2015), *Hungary: Towards a Strategic State Approach*, OECD Public Governance Reviews, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264213555-en>

OECD (2015), *OECD Regulatory Policy Outlook 2015*, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264238770-en>

OECD (2015), *Government at a Glance 2015*, OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/gov_glance-2015-en